

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 379)

Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/675)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-1/500/05487

1.2.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Öğrenci sayısı ikiyezaltmışdörtbini bulan açıköğretim hizmetleri, bugün Batı Avrupa'nın altı ülkesi ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Anadolu Üniversitesi'nce yürütülmektedir. Adı geçen Üniversite ve ilgili fakültesinin artan hizmet yükünün hafifletilebilmesini sağlamak amacıyla mezkûr üniversitenin rektör yardımcısı ile Açıköğretim Fakültesinin dekan yardımcısı sayılarının artırılması gerekmiştir.

Diğer taraftan, halen fiilen yurt dışında sürdürülmekte olan açıköğretimle ilgili hizmetleri illegal görünümünden çıkarmak amacıyla 2547 sayılı Kanunda gerekli değişikliklerin yapılması gerekmiş, açıköğretim uygulanan üniversitelerin öğretim, eğitim ve kültürle ilgili idarî ve sosyal nitelikteki hizmetlerinin gerektirdiği yurt içi ve yurt dışı hizmet birimlerini kurabilmesine imkân tanımıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1, 2. — Açıköğretim kurulurken, sadece onbin öğrencilik bir kapasite artışı hedeflenmişken, bugün öğrenci sayısı ikiyezaltmışdörtbine çıkmıştır. Üç yıl önce, ayrıca “Huzur Planı” çerçevesinde yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına açıköğretim sistemiyle yurt dışında öğretim, eğitim ve kültür hizmeti götürmek görevi de Anadolu Üniversitesine verilmiştir. Bu cümleden olarak, Anadolu Üniversitesi Batı Avrupanın altı ülkesinde ve KKTC'de de hizmet vermeye başlamıştır.

Bütün bunların sonucu olarak üniversitenin ilgili fakültenin yükü çok ağırlaşmış bulunmaktadır. Hizmetlerin aksamadan devamı idarî imkânlarının artırılmasına bağlıdır. Bu sebeple, 2547 sayılı Kanunun 13 ve 16 ncı maddelerinde yapılan değişiklikle üniversitede Rektör Yardımcısı ve Açıköğretim Fakültesi Dekan Yardımcısı sayısı artırılmaktadır.

Madde 3. — Gençlere yükseköğretimde, fırsat ve imkân eşitliğini sağlayabilen tek kuruluş olan Açıköğretim Fakültesinin öğrencileri yurdun her köşesinde yerleşik öğrencilerdir. Açıköğretim sistemi bu öğrencilere, Türkiye'de il merkezleri bazında, yurt dışında da ülke bazında "yüz yüze" akademik danışmanlık, öğrenci işleri ve mediko - sosyal gibi idarî ve sosyal hizmetleri vermek zorundadır.

Ancak, bu hizmetler 2547 sayılı Kanundaki boşluklar ve bundan kaynaklanan yetersiz yorumlar nedeniyle yerine getirilememekte ve bu durum sistemin çalışmasını engellediği gibi, öğrencilerin şikâyetine yol açarak, sisteme güveni sarsmaktadır. Özellikle yurt dışı hizmetlerinin, 2547 sayılı Kanunda yer almadığı için o ülkelerce "İllegal üniversite faaliyeti" şeklinde görülerek, görevlilere vize verilmemesi ve hizmetin devamının engellenmesi tehlikesi mevcuttur.

Diğer taraftan Dünyanın uzaktan öğretim teknolojisini uygulayan tüm diğer üniversitelerinde olduğu gibi Anadolu Üniversitesinin de, açıköğretim hizmetlerini verirken, bunları çeşitlendirmek ve yaygınlaştırmak için hem üniversitenin diğer fakülte ve yüksek okullarına açıköğretim görevi vermede ve hem de yurt içinde ve yurt dışındaki üniversitelerle bu alanda işbirliği yapmada hızlı ve esnek bir yapıda çalışması kaçınılmaz bir zarurettir. Dolayısıyla bu kararların alınmasında "Üniversitenin Yönetim Kurulunun yetkilendirilmesi gerekmektedir.

1982 yılından önce, yabancı dilde ve dört ayrı bölüm halinde örgün öğretim yapan "İletişim Bilimleri Fakültesi"nin 1982 yılında adı "Açıköğretim Fakültesi" olarak değiştirilerek, açıköğretim görevi bu fakülteye verilmiştir. "İletişim Bilimleri" konusunda öğretim yapmakta olan ve çok önemli bir alana insangücü yetiştiren dört bölüm de, açıköğretimin içinde örgün öğretim yapmaya devam edegelmiştir. Takdir edilebileceği gibi, bu durum, açıköğretim yapan bir fakültede apayrı bir alanda hem de örgün öğretim yapan bölümlerin mevcudiyeti ile çarpık bir yapının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Açıköğretim fonksiyonunun gelişip genişlemesiyle birlikte bu durum fakültenin bütünlüğü içinde öğretim ve idare sistemi farklılıklarına da yol açarak, çeşitli güçlükleri ortaya çıkarmıştır.

Öte yandan, Anadolu Üniversitesinin mevcut diğer eğitim, öğretim birimlerinin potansiyelinden de açıköğretim hizmetlerinde yararlanmak ve açıköğretimin, bugün hizmet verdiği dallar dışında da ülkenin eğitilmiş insangücü ihtiyacına göre, programlar açabilmesi için karar mekanizmalarına yetki ve hız kazandırmak gerekmektedir.

Bu nedenlerle, 2547 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi yukarıda zikredilen sorunlara çözüm getirecek şekilde yeniden düzenlenmek suretiyle, açıköğretim uygulayan üniversitelere; yurt içinde hizmet birimleri kurabilme kolaylığı sağlanmakta; ayrıca, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları için de merkez adı altında irtibat büroları açabilmeleri öngörülmektedir.

Madde 4, 5. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 1/675

Karar No. : 1

20.2.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” Komisyonumuzun 15.2.1990 tarihli birleşiminde Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Büyük bir öğrenci kitlesinin (250 bini aşkın öğrenci) eğitim ve öğretimini gereği gibi yerine getirme çabası içerisindeki Anadolu Üniversitesi ve buna bağlı Açıköğretim Fakültesinin idarî işlemlerinde kolaylık sağlayan, diğer taraftanda Açıköğretim hizmetinin gereği diğer idarî ve sosyal, öğretim-eğitim ve kültürel amaçlı yurt içi ve yurt dışı hizmet birimlerinin kurulabilmesine imkân tanıyan Kanun Hükmündeki Kararname Komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerinin görüşmesine geçilmiştir.

Kanun Hükmündeki Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Kanun hükmündeki Kararnamenin 2 nci maddesi ifadeyi kuvvetlendirmek amacıyla bir ibare eklenmesiyle ve;

Kanun Hükmündeki Kararnamenin 3 üncü maddesi de Komisyonumuzca yapılan redaksiyon niteliğindeki bir kaç ufak değişiklikle kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca, Kanun Hükmünde Kararnameye Anayasanın 91 inci maddesi gereğince Geçici 1 inci madde eklenmiştir.

Kanun Hükmünde Kararnamenin başlığı ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri de Komisyonumuzca usulüne uygun olarak düzenlenmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Kemal Karhan
İzmir
Üye
Mustafa Kızıloğlu
Afyon
Üye
Mehmet Fuat Erçetin
Edirne
Üye
Bülent Atasayan
Kocaeli

Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Aycan Çakıroğulları
Denizli
Üye
Mehmet Tahir Şaşmaz
Elâzığ
Üye
Mustafa Nazıkoğlu
Rize

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 2.1.1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 13 üncü maddesinin değişik (a) fıkrasının üçüncü bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir.”

MADDE 2. — 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 16 ncı maddesinin değişik (a) fıkrasının ikinci bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde dekan tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.”

MADDE 3. — 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun ek 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“**EK MADDE 16. —** Açıköğretim uygulayan üniversite yurt içinde hizmet birimleri açabilir. Aynı üniversite, yurt dışında yaşayan T.C. vatandaşlarına öğretim, eğitim ve kültürle ilgili idari ve sosyal hizmetleri vermek amacıyla Yükseköğretim Kurulunun kararıyla o ülkede merkez tesis edebilir.

Açıköğretim hizmeti veren üniversitede, rektörlük ile bu tür hizmetleri veren fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu, enstitü, konservatuar, merkez ve benzeri kuruluşlarda, hizmetin özelliğinin gerektirdiği birimlerin kurulması veya değiştirilmesi, diğer ülkelerin açıköğretim kuruluşları ile eğitim ve öğretim alanlarında işbirliği yapması, üniversite yönetim kurulunun kararı ile gerçekleştirilir.

Merkezi açıköğretim yapan fakültelele bağlı olarak, örgün öğretim yapan bölüm varsa, zaman içinde bu bölümün müstakil örgün eğitim yapan yüksekokul haline dönüştürülmesi ya da örgün öğretim yapan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarına, örgün öğretimlerinin yanı sıra, açıköğretim yapan bölümler kurulması, üniversite senatosunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile olur.”

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 398 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 16 ncı maddesinin değişik (a) fıkrasının ikinci bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.”

MADDE 3. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“EK MADDE 16. — Açıköğretim uygulayan üniversiteler yurt içinde hizmet birimleri açabilirler. Aynı üniversiteler, yurt dışında yaşayan T.C. vatandaşlarına öğretim, eğitim ve kültürle ilgili idarî ve sosyal hizmetleri vermek amacıyla Yükseköğretim Kurulunun kararıyla o ülkede merkez tesis edebilirler.

Açıköğretim hizmeti veren üniversitelerde rektörlük ile bu tür hizmetleri veren fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar, meslek yüksekokulu, merkez ve benzeri kuruluşlarda, hizmetin özelliğinin gerektirdiği birimlerin kurulması veya değiştirilmesi, diğer ülkelerin açıköğretim kuruluşları ile eğitim ve öğretim alanlarında işbirliği yapılması üniversite yönetim kurulunun kararı ile gerçekleştirilir.

Merkezi açıköğretim yapan fakültelele bağı olarak örgün öğretim yapan bölüm varsa, zaman içinde bu bölümün müstakil örgün eğitim yapan yüksekokul haline dönüştürülmesi ya da örgün öğretim yapan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında örgün öğretim yapan bölümlerin yanı sıra, açıköğretim yapan bölümler kurulması, üniversite senatosunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile olur.”

GEÇİCİ MADDE 1. — 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı Kanunlarla Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu için, bu Kanunlarla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T. ÖZAL
Cumhurbaşkanı

Y. Akbulut
Başbakan
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd.
A. Bozer
Devlet Bakanı
K. İnan
Devlet Bakanı
G. Taner
Devlet Bakanı
I. Çelebi
Devlet Bakanı
M. Yazar
Devlet Bakanı
E. Konukman
Devlet Bakanı
M. Taşar
Devlet Bakanı
H. Özüç
Millî Savunma Bakanı
İ. S. Giray
Dışişleri Bakanı
A. M. Yılmaz
Millî Eğitim Bakanı
A. Akyol
Sağlık Bakanı
H. Şuğın
Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanı
L. Kayalar
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Ş. Yürür
Kültür Bakanı
N. K. Zeybek

Devlet Bakanı
M. Keçecuer
Devlet Bakanı
H. Doğan
Devlet Bakanı
C. Çiçek
Devlet Bakanı
M. V. Dinçerler
Devlet Bakanı
İ. Özarslan
Devlet Bakanı
İ. Özdemir
Devlet Bakanı
K. Akkaya
Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu
İçişleri Bakanı
A. Aksu
Maliye ve Gümrük Bakanı
E. Pakdemirli
Bayındırlık ve İskân Bakanı
C. Altınkaya
Ulaştırma Bakanı
C. Tuncer
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
İ. Aykut
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
F. Kurt
Turizm Bakanı
İ. Aküzüm

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

